

Aksel Larsen: Jeg takker som andre ærede ordførere den højtærede udenrigsminister, fordi han ville fremsætte denne redegørelse, og jeg undlader ikke at takke de partier, der har medvirket til, at redegørelsen kan debatteres her i tinget, så befolkningen derigennem kan få klareste mulig besked om Cubakrisen og om regeringens og folketingets syn på den. Tillad mig samtidig at sige, at det ville være gavnligt, om det danske folketing noget hyppigere, end det i en årrække har været tilfældet, tog udenrigske og internationale spørgsmål op til behandling.

Jeg finder det dog mindre praktisk, at man ønskede denne redegørelse udvidet, således at det blev en bred redegørelse for den udenrigspolitiske situation. Jeg finder, det ville have været heldigt, om man havde koncentreret den praktisk talt udelukkende om Cubakrisen. Jeg vil derfor — hvad enhver forstår — ikke benytte anledningen til at komme ind på markedsspørgsmålet, selv om det ærede medlem hr. Per Federspiel brugte sin taletid til at tale om dette. Jeg er ganske klar over, at uanset hvad vi her debatterer, når det vedrører udenrigske forhold, og uanset hvorledes Cubakonflikten havde udviklet sig, uanset hvor alvorligt det ser ud i dag, ville det ærede medlem hr. Per Federspiel have talt om fællesmarkedet.

Lad mig i øvrigt, mens jeg beskæftiger mig med en af de ærede ordførere, der har talt før mig, have lov til at sige et par ord til det ærede medlem hr. Poul Møller. Jeg er noget forbavset over, at han ville benytte denne talerstol og denne anledning til at korrekte en af radioens udenrigspolitiske kommentatorer, fordi han har fremsat anskuelser, som ikke til 100 pct. næres af det ærede medlem hr. Poul Møllers parti. Jeg skal i øvrigt nøjes med at henholde mig til den mening, som det ærede medlem hr. K. B. Andersen i sin tale bragte til udtryk, og som jeg håber det ærede medlem hr. Poul Møller vil tænke over. Det ærede medlem hr. K. B. Andersen sagde, idet han citerede en digter: jeg anklager alle dem, der ikke vil se den anden halvdel.

Vi har i den sidste uge oplevet en skærpelse af den internationale spænding, der syntes at føre vor lille verden til krigens, ja, til atomkrigens, afgrunds rand. At Cuba-

krisen ikke førte til krig, bør forpligte alle nationer, alle stater, alle regeringer til fremtidig at undgå sådanne kriser ved ikke at give årsag til dem, og det må forpligte staterne til at benytte den nuværende stilling som udgangspunkt for fredelige forhandlinger om bilæggelse af tvister og almindelig international afspænding.

Konflikten mellem Amerikas Forenede Stater og Cuba er snart af gammel dato. Den skærpedes, da USA indførte embargo for cubansk sukker, og yderligere, da den diplomatiske forbindelse mellem de to stater blev afbrudt for et år siden i forbindelse med det mislykkede invasionsforsøg på Cuba, som ubestrideligt blev startet fra USAs område og ikke kunne være forsøgt uden visse amerikanske myndigheders tillidelse og støtte. En yderligere skærpelse fulgte — og måtte følge — da Cuba ikke blot skaffede sig forsvarsvåben fra Sovjetunionen og de med Sovjetunionen forbundne stater, men da der, som nu ikke blot bevist, men også erkendt, oprettedes sovjetiske militærbaser på Cuba med mellemdistance-raketter, hvilke formentlig ville være hensigtsløse, hvis det ikke var tanken også at forsyne dem med atomammuniton.

USAs regering har brugt dette forhold som begrundelse for sine forsøg på at få europæiske skibsfartsnationer til at krænke loven om havenes frihed og at etablere fragtskibsembargo mod Cuba. Dette mislykkedes jo, og for en god uge siden kom så præsident Kennedys proklamering af, hvad man kaldte karantænen, altså den regulære luft- og sømilitære blokade af Cuba, der efterfulgtes af et varsel om eventuel bombing af raketbaserne og invasion. Efter at præsident Kennedy havde givet ordre til blokaden, henvendte USAs regering sig dagen derpå til De Forenede Nationers sikkerhedsråd med klagen over Cuba og Sovjetunionen.

Jeg vil ikke her opholde mig ved det folkeretlige spørgsmål: om en magt i fredstid har ret til at krænke havenes frihed ved at iværksætte militær kontrol med skibsfarten til og fra et andet land, også fordi det åbenbart er gjort til et spørgsmål, hvor den, der har magt, også har ret. Jeg vil herom kun sige, at det må håbes, at De Forenede Nationer vil være i stand til utvetydigt at fastslå, hvad der her er folkeret, og få styrke til at